

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 152/2012-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. B. M. a Ľ. M., obaja bytom B., zastúpených advokátom JUDr. M. Š., B., a A. H., B., zastúpeného advokátskou kanceláriou M., s. r. o., B., v mene ktorej koná JUDr. M. P., ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rovnaké postavenie pred súdom podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach uznesením Okresného súdu Bratislava I č. k. 3 Er 250/2007-481 zo 6. októbra 2011 v časti, v ktorej zamietol námietky Mgr. B. M., Ľ. M. a A. H. proti exekúcii, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. B. M., Ľ. M. a A. H. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. decembra 2011 doručená sťažnosť Mgr. B. M. (ďalej len „sťažovateľka v 1. rade“), Ľ. M. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“) a A. H. (ďalej len „sťažovateľ v 3. rade“; spolu len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a práva na rovnaké postavenie pred súdom podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný pakt“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 Er 250/2007-481 zo 6. októbra 2011 v časti, v ktorej zamietol námietky sťažovateľov proti exekúcii (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Zo sťažnosti bolo zistené, že sťažovatelia sú v exekučnom konaní vedenom okresným súdom v postavení povinných, ktorí boli rozhodnutím Rozhodcovského súdu pri Maďarskej obchodnej a priemyselnej komore v B. (ďalej aj „rozhodcovský súd“) sp. zn. Vb/058222 z 27. novembra 2006 (ďalej len „rozhodnutie rozhodcovského súdu“) zaviazaní spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy 552 775 USD s príslušenstvom spoločnosti E., so sídlom S., Holandsko, ako oprávnenej z exekúcie (ďalej len „oprávnená“). Okresný súd napadnutým uznesením č. k. 3 Er 250/2007-481 zo 6. októbra 2011 námietky sťažovateľov podané podľa § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) zamietol.

Sťažovatelia namietajú arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia uvádzajúc, že okresný súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia „nevysporiadal s rozhodujúcimi skutočnosťami, najmä so zánikom vymáhanej pohľadávky započítaním a s procesnými nedostatkami v rozhodcovskom konaní...

Exekučný súd v odôvodnení rozhodnutia uvádza argumenty sťažovateľov, pričom ale v samotnom právnom hodnotení sa s nimi nijako nevysporiadal, neuviedol k nim žiadnu vlastnú právnu argumentáciu, ani nijako neodôvodnil, prečo v danom prípade nie je možné argumenty sťažovateľov aplikovať, prípadne prečo na ne pri svojom rozhodovaní neprihliada...

Exekučný súd sa bez výhrad stotožnil s názorom oprávneného a súdneho exekútora a bez akéhokolvek zdôvodnenia sa obmedzil na konštatovanie, že nemohlo dôjsť k započítaniu pohľadávky povinných na zaplatenie kúpnej ceny za akcie voči oprávnenému s pohľadávkou oprávneného na splatenie úveru, ktorá je predmetom tejto exekúcie, nakoľko R. malo dňa 8. 12. 2006 a aj v súčasnosti má jedného akcionára – spoločnosť S. s. r. o., a preto povinní nemohli byť v čase vyhotovenia výzvy, ako aj v čase právoplatnosti exekučného titulu vlastníkmi akcií.

Exekučný súd sa nezaoberal právnou otázkou platnosti Zmlúv o kúpe akcií..., nevysporiadal sa s existenciou záväzkov vyplývajúcich z týchto zmlúv v čase vykonania započítacieho prejavu, neskúmal platnosť započítacieho prejavu a najmä neuviedol, v čom vidí vady započítania ako právneho úkonu povinných (sťažovateľov) a ako spôsobu zániku záväzku vymáhaného v exekučnom konaní.“.

Podľa názoru sťažovateľov okresný súd nad rámec svojich povinností skúmal skutočnosti, na preskúmanie ktorých neboli upozornení a nemali možnosť zaujať k nim stanovisko. Sťažovatelia súčasne poukazujú na existenciu súdnych konaní vo veci určenia platnosti a účinnosti zmluvy o kúpe akcií z 26. februára 2004 vedených na okresnom súde pod sp. zn. 32 Cb 125/2007, resp. pod sp. zn. 18 C 15/2007, ktoré nie sú dosiaľ právoplatne skončené (vec vedená pod sp. zn. 18 C 15/2007 mala byť postúpená na Okresný súd Bratislava V), a na svoj návrh na odklad exekúcie až do právoplatného skončenia uvedených súdnych konaní, v súvislosti s ktorým mali vzhľadom na odpoveď predsedníčky okresného súdu k ich sťažnosti týkajúcej sa priet'ahov v súdnom konaní očakávať povolenie odkladu exekúcie okresným súdom. Sťažovatelia uvádzajú, že v „rozpore s legitímnym očakávaním sťažovateľov a v rozpore s čl. 46 Ústavy exekučný súd rozhodol o námietkach sťažovateľov bez toho, aby počkal na výsledky predmetných konaní, pričom v odôvodnení napadnutého uznesenia súd neuvádza, že by si pred rozhodnutím vyžiadal a preštudoval spisy týchto konaní a zároveň nijako neodôvodňuje, či ich obsah a výsledok považuje za

významný pre svoje rozhodnutie alebo nie“. Porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľa vyvodzujú aj zo skutočnosti, že okresný súd sa nevysporiadal s ich argumentmi o neprípustnosti exekúcie pre porušenie procesných pravidiel rozhodcovského súdu ani nevykonal nimi navrhované dôkazy spočívajúce v pripojení spisu Rozhodcovského súdu pri Maďarskej priemyselnej a obchodnej komore v B. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia považujú sťažovatelia za svojvoľné a nepreskúmateľné.

Sťažovatelia ďalej namietajú porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj z dôvodu, že okresný súd nerozhodoval o ich návrhoch v poradí, v akom boli tieto okresnému súdu doručované, pričom vytykajú, že okresný súd mal „*najskôr vydať rozhodnutie o návrhu na zastavenie exekúcie, voči ktorému by mali sťažovatelia možnosť podať odvolanie a až po právoplatnom vyriešení tejto otázky (v prípade nezastavenia exekúcie) následne rozhodnúť o námietkach, pričom po celý tento čas by trval odkladný účinok podaných námietok*“.

V súvislosti s právom na verejné prerokovanie veci v prítomnosti sťažovateľov a s právom vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeným čl. 48 ods. 2 ústavy sťažovatelia namietajú, že okresný súd mal „*vzhľadom na okolnosti a zložitosť veci nariadiť pojednávanie, na ktorom by sťažovatelia mali možnosť svoje tvrdenia podložiť ďalšími dôkazmi...*

Tým, že súd sa uvedenými námietkami sťažovateľov nezaoberal a ani nevykonal dokazovanie, pričom ich na túto skutočnosť neupozornil, je rozhodnutie exekučného súdu neočakávané a nepredvídateľné a tým aj v rozpore s princípom spravodlivého procesu...

Zároveň, pokiaľ by sťažovatelia boli upozornení, že súd bude skúmať tiež otázku vlastníctva a možnosť vydania akcií oprávnenému, predložili by súdu listinné dôkazy preukazujúce, že akcie bolo v čase vykonania započítacieho prejavu, ako aj v súčasnosti, možné vydať oprávnenému, hoci sťažovatelia už nie sú ich vlastníkmi...

Sťažovateľom... súd uprel možnosť vyjadriť sa písomne ku skutočnostiam uvádzaným oprávneným a súdnym exekútorom a zároveň vydaním rozhodnutia bez nariadenia pojednávanie im odňal možnosť vyjadriť sa k týmto argumentom ústne na pojednávaní a doplniť nové dôkazy, ktorých potreba vyvstala z obsahu vyjadrení oprávneného a exekútora.

Týmto došlo k porušeniu práv sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1, ako aj 48 ods. 2 Ústavy. Pritom exekučný súd na argumentoch uvedených súdnym exekútorom a oprávneným exekučným založil celé odôvodnenie svojho rozhodnutia, teda ich pokladal za rozhodujúce.

Zamietnutie námietok sťažovateľov bez nariadenia pojednávania a ďalší... nezákonný postup exekučného súdu v rozpore s čl. 46 ods. 1 a 48 ods. 2 Ústavy je o to závažnejší, že sťažovatelia, ako povinní v exekúcii, majú možnosť domáhať sa ochrany svojich práv len v jednoinštančnom konaní, nakoľko proti rozhodnutiu o zamietnutí námietok nie je prípustné odvolanie.“.

Sťažovatelia namietajú, že okresný súd svojím neústavným postupom poskytol oprávnenému viac práv ako mu prislúcha, pričom sťažovateľov znevýhodnil bez ich možnosti domáhať sa nápravy na vyššej inštancii, čím malo dôjsť aj k porušeniu práva sťažovateľov na „rovnaké postavenie pred súdom garantovanom čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 14 ods. 1 Paktu a tiež aj práva na rovnosť zbraní, ktoré je súčasťou práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru“.

Vzhľadom na to, že podľa sťažovateľov mal okresný súd bezdôvodne poskytnúť jednostrannú a zvýšenú ochranu nároku oprávneného, ktorý mal zaniknúť započítaním, malo tým súčasne dôjsť k zásahu do vlastníckeho práva sťažovateľov, a tým k porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu. Sťažovatelia uvádzajú, že k zásahu „do práv sťažovateľov na ochranu ich majetku došlo tým, že nemali k dispozícii ten druh zákonnej ochrany ich vlastníckeho práva, ktorú predpisy Exekučného poriadku a OSP poskytujú, a to napriek ich legitímnemu očakávaniu, že pri splnení podmienok a predpokladov vymedzených Exekučným poriadkom a OSP a po preukázaní neprípustnosti exekúcie resp. po preukázaní, že došlo k platnému a účinnému zániku pohľadávky oprávneného, bude vydané zákonné a odôvodnené rozhodnutie, ktoré bude založené na riadne zistenom skutkovom stave a ktoré sa s ich argumentmi relevantne vysporiada a v konečnom dôsledku dôjde k zabezpečeniu ich právnej istoty a k ochrane ich vlastníckeho práva pred nezákonným výkonom exekúcie“.

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd vydal toto rozhodnutie:

„Okresný súd Bratislava I svojím postupom v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 3 Er 250/2007 ako aj svojím uznesením č. k. 3 Er 250/2007-481 zo dňa 6. 10. 2011 v časti, v ktorej zamietol námietky povinných... porušil základné práva a slobody... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy..., na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru..., na verejné prerokovanie veci v prítomnosti sťažovateľov tak, aby sa mohli vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy, na rovnaké postavenie pred súdom podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy... a podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu..., na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu... a práva vlastníť majetok a na rovnakú ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy...“

Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Bratislava I, č. k. 3 Er 250/2007-481 zo dňa 6. 10. 2011 v časti, v ktorej zamietol námietky povinných..., zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.“

Rovnako navrhli priznať každému zo sťažovateľov finančné zadosťučinenie v sume po 3 000 € na účet ich právnych zástupcov, ako aj náhradu trov konania v sume 314,18 € na účet právneho zástupcu sťažovateľov v 1. a 2. rade - JUDr. M. Š. a v rovnakej sume aj na účet právneho zástupcu sťažovateľa v 3. rade – advokátskej kancelárii M.

Návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľa žiadajú vyhovieť vzhľadom na neprimeranú dĺžku konania a nezákonný postup okresného súdu, ako aj na pravdepodobnosť vyplatenia zadržaných finančných prostriedkov oprávnenému poukazujúc súčasne na § 61 Exekučného poriadku, podľa ktorého je navrátenie veci do predošlého stavu v exekučnom konaní vylúčené, a § 36 ods. 5 Exekučného poriadku, podľa ktorého nemožno podať ani návrh na obnovu exekučného konania. Sťažovateľa v tejto súvislosti ďalej uvádzajú, že „v dôsledku prebiehajúcej exekúcie sú... obmedzení tiež tým, že nemôžu akýmkoľvek spôsobom nakladať so svojím majetkom pod hrozbou trestného stíhania, či odporovateľnosti právneho úkonu, a to napriek tomu, že pohľadávka oprávneného, zanikla, ešte pred začatím exekučného konania a nie je možné ju vymáhať v exekučnom konaní. Rovnako majú obmedzené práva na nakladanie s majetkom, ktorý blokuje exekútor...“

V dôsledku vyššie uvedených skutočností stav právnej neistoty sťažovateľov nielenže naďalej pretrváva, ale sa zvyšuje ich obava, že ak sa ochrany svojich práv nedomôžu z dôvodu neposkytnutia ústavnej a súdnej ochrany má celá vec ďalší dopad na ich majetkovú

sféru a budú musieť čeliť osobnému bankrotu, čo znehodnotí aj ich pracovné a spoločenské postavenie.“.

Dňa 30. januára 2012 bolo ústavnému súdu doručené podanie právneho zástupcu sťažovateľa v 3. rade, ktorou vzniesol námietku zaujatosti proti sudcovi ústavného súdu Ľubomírovi Dobříkovi zaradenému rozvrhom práce ústavného súdu do tretieho senátu ústavného súdu.

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 99/2012-9 z 24. februára 2012 vo veci uplatnenej námietky zaujatosti vylúčil sudcu ústavného súdu Ľubomíra Dobříka z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vedenom o tejto ústavnej sťažnosti pod sp. zn. Rvp 4121/2011, a to vzhľadom na existenciu objektívnych skutočností vyvolávajúcich pochybnosti o nepredpojatosti namietaného sudcu ústavného súdu, a rovnako tak aj vzhľadom na vyjadrenie namietaného sudcu, ktorý pre svoj pomer k sťažovateľovi v 3. rade pripustil možnosť, že by mohlo dôjsť k spochybneniu rozhodovania ústavného súdu vo veci doručenej ústavnej sťažnosti.

Z uvedeného dôvodu zastupoval vylúčeného sudcu tretieho senátu ústavného súdu v súlade s rozvrhom práce ústavného súdu na obdobie 29. februára 2012 až 28. februára 2013 sudca ústavného súdu Sergej Kohut, ktorý je zaradený do druhého senátu ústavného súdu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní

pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Splnenie ústavných a zákonných predpokladov na podanie sťažnosti, ktoré sú uvedené v čl. 127 ods. 1 ústavy a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, sťažovatelia odôvodnili tvrdením, že v ich prípade došlo k vyčerpaniu opravných prostriedkov a iných právnych prostriedkov, ktoré im zákon poskytoval. Súčasne poukázali na to, že proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu nie je prípustné odvolanie, čím toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, a zároveň proti nemu nie je prípustné ani dovolanie, keďže ide o rozhodnutie prvostupňového súdu.

Okresný súd napadnutým rozhodnutím námietky sťažovateľov proti exekúcii zamietol. Zo spisu okresného súdu predloženého ústavnému súdu na nahliadnutie, ako aj z obsahu napadnutého rozhodnutia vyplýva, že návrhom sťažovateľky v 1. rade a sťažovateľa v 2. rade na zastavenie exekúcie, ktorý bol okresnému súdu doručený 27. apríla 2007, a rovnako ani návrhom sťažovateľa v 3. rade na odklad exekúcie, ktorý bol okresnému súdu doručený 2. mája 2007, sa okresný súd nezaoberal a o týchto návrhoch dosiaľ ani nerozhodol.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že podľa Exekučného poriadku majú v exekučnom konaní povinní viacero právnych prostriedkov obrany a ochrany svojho postavenia, ktoré môžu využiť vtedy, ak v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí sa vyskytnú absolútne alebo relatívne prekážky ďalšieho postupu exekučných orgánov (m. m. III. ÚS 234/2011, IV. ÚS 529/2011).

K takým právnym prostriedkom patria nielen námietky podľa § 50 Exekučného poriadku, ale aj návrh na odklad exekúcie podľa § 56 Exekučného poriadku a návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku. Účel týchto právnych prostriedkov obrany povinných v exekučnom konaní je rovnaký a spravidla spočíva v tom, že v neprípustnej exekúcii sa nesmie pokračovať a musí sa zastaviť a prípadne pred rozhodnutím o zastavení sa musí exekúcia, resp. jej vykonávanie, odložiť.

Námietky proti exekúcii sú len jedným z prostriedkov obrany povinných v exekučnom konaní. V súvislosti s tým ústavný súd vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti (napr. II. ÚS 134/05, IV. ÚS 193/2010) už vyslovil názor, že pokiaľ ide o námietky proti exekúcii, nejde „o najúčinnjší prostriedok ochrany práv povinného, pretože nevyhovenie námietkam nemožno napádať riadnym opravným prostriedkom. Účinnnejším prostriedkom obrany povinného je návrh na odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku (z dôvodu, že možno očakávať zastavenie exekúcie), ktorý možno podať kedykoľvek po doručení upovedomenia o začatí exekúcie, ak je spojený s návrhom na zastavenie exekúcie. Rovnako je prípustné aj samostatne podať návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku bez ohľadu na to, či boli podané námietky podľa § 50 Exekučného poriadku, prípadne sa takým námietkam nevyhovelo. Vyššia účinnosť návrhu na zastavenie exekúcie vo vzťahu k ochrane povinného vyplýva z toho, že proti rozhodnutiu o tomto návrhu je prípustné v prevažnej väčšine prípadov odvolanie, o ktorom sa rozhoduje v riadnom inštančnom postupe na súde vyššieho stupňa. Odvolanie je podľa § 58 ods. 4 Exekučného poriadku vždy prípustné v prípadoch ustanovených v § 57 ods. 1 písm. a), b), f) až písm. h), t. j. ak sa začala exekúcia vykonávať a rozhodnutie sa dosiaľ nestalo vykonateľným, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným, ak po vydaní rozhodnutia zaniklo právo ním priznané, ak exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý

exekúciu nemožno vykonať, a napokon, aj ak majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie.“.

V súvislosti s konaním o námietkach proti exekúcii je potrebné poznamenať, že vznesenie námietok sa spravuje koncentračnou zásadou, teda v zmysle § 50 ods. 1 Exekučného poriadku námietky proti exekúcii musia byť odôvodnené, pričom exekučný súd pri rozhodovaní o námietkach na dodatočne uvedené dôvody neprihliada. Inými slovami, všeobecný súd príslušný na rozhodovanie v exekučnej veci v zásade len skúma, či v námietkach uplatnené dôvody (pokiaľ sú tieto účastníkmi konania preukázané) odôvodňujú zastavenie exekúcie, pretože po vydaní exekučného titulu došlo k zániku vymáhaného nároku, alebo sú tu okolnosti, ktoré bránia jeho vymáhateľnosti, alebo sú tu iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná.

Sťažovateľ v 3. rade v námietkach proti exekúcii argumentoval neprípustnosťou exekúcie z dôvodu, že pred vydaním poverenia súdnemu exekútorovi mu okresný súd nedoručil návrh na vykonanie exekúcie do vlastných rúk a neumožnil mu tým pred vydaním poverenia podať návrh na samostatné uznanie cudzieho rozhodnutia (a tak odvrátiť exekúciu), čím mal okresný súd porušiť § 44 ods. 5 Exekučného poriadku. V podaných námietkach súčasne tvrdil, že po vydaní rozhodnutia rozhodcovského súdu došlo k zániku vymáhaného nároku započítaním s jeho pohľadávkou voči oprávnenému, ktorá mu vyplýva zo zmluvy o kúpe akcií. Aj sťažovatelia v 1. a 2. rade namietali v námietkach proti exekúcii nesprávny postup okresného súdu porušujúci ustanovenie § 44 ods. 5 Exekučného poriadku a súčasne poukázali na existenciu dôvodu na odopretie uznania a výkonu cudzieho rozhodcovského rozhodnutia zakotveného v § 50 ods. 1 písm. b) zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“). Z tohto dôvodu žiadali zastaviť exekúciu pre neprípustnosť podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku.

Okresný súd zamietol námietky proti exekúcii dôvodiac, že sťažovatelia v námietkach proti exekúcii neuviedli dôvody a nepriložili ani žiadne doklady, na základe ktorých by mohol exekučný súd ich námietkam vyhovieť. K námietke o nesprávnosti procesného postupu okresného súdu, ktorý pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie

nedoručil návrh na vykonanie exekúcie sťažovateľom podľa § 44 ods. 5, poukázal na výsledok konania o návrhu sťažovateľa v 3. rade na samostatné uznanie cudzieho rozhodnutia a osobitne na znenie uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Cdo 248/2008-407 z 30. novembra 2009, z ktorého vyplýva právny záver, že pri uznávaní cudzieho rozhodcovského rozhodnutia nie je možné uplatniť ustanovenie § 44 ods. 5 Exekučného poriadku a uznanie cudzieho rozhodcovského rozsudku sa nevyslovuje osobitným rozhodnutím. Cudzí rozhodcovský rozsudok je uznaný tým, že exekučný súd naň prihliadne, ako keby išlo o tuzemský rozhodcovský rozsudok (§ 49 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní). Pokiaľ ide o námietku započítania uplatnenú sťažovateľom v 3. rade, okresný súd vychádzal zo zistenia, že „*R. malo dňa 08. 12. 2006 a v súčasnosti má jedného akcionára – spoločnosť S. s. r. o.*“, a z toho dôvodu „*povinní, tak v čase vyhotovenia výzvy, ako aj v čase právoplatnosti exekučného titulu nemohli byť vlastníkami uvedených akcií a k započítaniu pohľadávok nemohlo dôjsť*“.

Podľa názoru ústavného súdu však v konkrétnej exekučnej veci majú sťažovatelia stále možnosť nápravy prípadného zásahu do ich základných práv, pretože z Exekučného poriadku vyplýva existencia ďalších právnych prostriedkov, ktorými možno dosiahnuť zastavenie neprípustne vedenej exekúcie. Zo spisu vedeného okresným súdom aj skutočne vyplýva, že sťažovatelia tieto možnosti nápravy využili tým, že podali nielen námietky proti exekúcii, ale podali aj návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie, o ktorých okresný súd dosiaľ nerozhodol. Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ústavný súd zastáva názor, že v okolnostiach prípadu napadnuté rozhodnutie okresnému súdu o námietkach proti exekúcii nebráni, aby na základe kvalifikovaného návrhu sťažovateľov a nimi predložených dôkazov bola preskúmaná existencia dôvodov na odopretie uznania a výkonu cudzieho rozhodcovského rozhodnutia podľa § 50 zákona o rozhodcovskom konaní a v prípade preukázania niektorého z taxatívne vymedzených dôvodov aj rozhodol pozitívne o návrhu na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú a následne aj zastavil exekučné konanie podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku. Napokon z obsahu predloženého spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že účastníkmi exekučného konania boli v tomto smere podané príslušné návrhy (napríklad podanie sťažovateľov v 1. a 2. rade na zastavenie exekúcie doručené 24. apríla 2007, podanie sťažovateľov

v 1. a 2. rade doručené okresnému súdu 10. februára 2010), o ktorých do rozhodnutia ústavného súdu o tejto sťažnosti nebolo rozhodnuté.

Podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku môže súd aj bez návrhu povoliť odklad exekúcie, ak možno očakávať, že exekúcia bude zastavená (§ 57 Exekučného poriadku).

Podľa § 56 ods. 5 Exekučného poriadku do rozhodnutia súdu o odklade exekúcie môže exekútor vykonávať len úkony smerujúce k zabezpečeniu majetku povinného.

V zmysle uvádzaných zákonných ustanovení Exekučného poriadku je ďalej zrejmé, že v prípade podania návrhu na odklad exekúcie (§ 56 Exekučného poriadku) spojeného s návrhom na zastavenie exekúcie (§ 57 Exekučného poriadku) môže exekútor do rozhodnutia súdu o odklade exekúcie vykonávať len úkony smerujúce k zabezpečeniu majetku povinného. Exekučný súd je teda aj po rozhodnutí o námietkach proti exekúcii povinný zaoberať sa návrhom na odklad exekúcie a návrhom na zastavenie exekúcie a vysporiadať sa so všetkými právnymi dôvodmi uplatnenými v takomto návrhu. V týchto intenciách je potom okresný súd o návrhu na odklad exekúcie príslušný ďalej konať a v danej veci sa zaoberať otázkou, či vzhľadom na dôvody uvádzané sťažovateľom v 3. rade v návrhu na odklad exekúcie (najmä na vedenie iného súdneho konania o určenie platnosti a účinnosti zmluvy o kúpe akcií) možno očakávať, že exekúcia bude zastavená.

Navyše, v prípade rozhodnutia o odklade exekúcie podľa § 56 Exekučného poriadku, ako aj rozhodnutia o zastavení exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku je proti nim prípustné odvolanie, o ktorom rozhoduje odvolací súd. V kontexte uvedených skutočností je preto tvrdenie, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu boli vyčerpané všetky právne prostriedky podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa názoru ústavného súdu právne neakceptovateľné.

Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo základnej slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 193/2010,

I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011). K tomu treba dodať, že sťažovatelia nemajú podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využijú, ale sú povinní postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľmi ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy a § 1 a § 7 Občianskeho súdneho poriadku).

Ústavný súd zároveň nezistil, že by v okolnostiach daného prípadu prichádzal do úvahy postup podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd prijatie sťažnosti neodmietne, aj keď sa nespĺnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru o neprípustnosti sťažnosti, ktorý viedol senát ústavného súdu k odmietnutiu sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. apríla 2012